ЗМІНИ КЛІМАТУ І НАСЛІДКИ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН

Дидактичні матеріали для проведення занять з учнями 7-9 класів

МОЛОДЬ ДТЕК
Енергія, що об'єднує!

Всеукраїнська громадська організація «Жива планета»

Просвітницька програма Молодіжного руху
ДТЕК Енерго в рамках проекту SDG Innovators
Глобального договору ООН в Україні

13 ПОМ'ЯКШЕННЯ НАСЛІДКІВ ЗМІН КЛІМАТУ

ТЕМА 1

ЦІЛІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ Й ЗМІНА КЛІМАТУ НА ПЛАНЕТІ

Очікувані результати заняття, на які треба орієнтуватись під час його проведення:

Після участі в занятті учні зможуть:

- пояснювати, що таке сталий розвиток, що таке глобальні Цілі сталого розвитку, чого вони вимагають від людства і від окремої людини, що розуміють під змінами клімату;
- розповідати, у чому сутність кожної з Цілей;
- висловлювати власне ставлення до Цілей сталого розвитку та необхідності їх досягнення.

План змісту заняття:

1. Що таке сталий розвиток та глобальні Цілі сталого розвитку.
2. У чому сутність кожної з Цілей.
3. Як пов'язані Цілі сталого розвитку зі змінами клімату і пом'якшенням наслідків таких змін.

Умови, допоміжне обладнання і матеріали:

1. Заняття має проводитися в актовій залі школи або дуже просторому класі, де учні можуть вільно пересуватись протягом 30 хвилин. По кутах приміщення мають бути встановлені 5 столів для учнів-помічників, на кожному з яких є листи з позначеними ГЦСР (див. роздавальні матеріали до заняття 1).
2. Презентація 1.
3. Заздалегідь мають бути підготовлені подані у роздавальних матеріалах наприкінці посібника маршрутні листи для 5-ти команд (додаток «Маршрутні листи», 20 завдань для команд на столах помічників та відповідні інструкції (додатки «Вітер», «Сонце», «Вода», «Земля», «Повітря»).

На столах мають бути підготовлені аркуші паперу для виконання командами завдань (можна чернетки). На столі помічника «Сонце» має бути тонкий канат для виконання вправи і комп'ютер, на якому команда подивиться відео, а на столі помічника «Вода» – м'яч для виконання вправи.

4. У приміщенні бажана наявність годинника або невеличкого дзвоника (свистка) для ведучого для забезпечення регламенту роботи.
5. Для заняття необхідні комп'ютер, проектор та екран з можливістю демонстрації відео та комп'ютерної презентації. На комп'ютері мають бути підготовлені для демонстрації 3 відеофрагменти та презентація.
6. Невеличкий приз для команди, яка перемогла у квесті.

Регламент заняття:

1. Вступна частина – до 5 хв.
2. Основна частина:

перегляд і обговорення відео – до 10 хв.

гра-квест «Про глобальні Цілі сталого розвитку» – до 30 хв.

3. Підсумкова частина – до 5 хв.

Як організувати роботу учнів на занятті

1. Вступна частина

Починаючи заняття, скажіть, що сьогодні ми розпочинаємо серію занять, присвячених темі **«Зміна клімату і наслідки кліматичних змін»**, участь в якій дозволить учням дізнатися багато цікавого про сталий розвиток людства та його цілі на фоні глобальних змін клімату, а також про те, чого це вимагає від кожного з нас – мешканців планети Земля.

Усього буде 5 занять, після кожного з яких ми спільно з вами розробимо план дій, як кожен з вас може покращити кліматичну ситуацію на нашій планеті.

На першому занятті ми дізнаємось, що таке сталий розвиток та глобальні Цілі сталого розвитку ООН. А перш ніж ми почнемо, познайомтеся з керівником Глобального договору ООН в Україні Тетяною Сахарук, яка у відеозверненні розповість про сталий розвиток.

Перейдіть за посиланням або скануйте QR код для доступу до відео.

Відео «Керівник Глобального договору ООН в Україні про ГЦСР», 2 хв. 23 с.

https://youtu.be/ogX78Zm3n4g

Включіть **слайд 1.**

слайд 1

Починаючи заняття, скажіть, що основним ініціатором цього заняття є компанія «ДТЕК Енерго». Коротко представте себе та зазначте, що ви учасник програми, яку реалізують учасники Молодіжного руху «ДТЕК Енерго», у рамках проекту SDG Innovators Глобального договору ООН в Україні.

Визначте, про що діти дізнаються на першому занятті, яке називається «Цілі сталого розвитку й зміна клімату на планеті» (на **слайді 2** презентації прочитайте основні питання, які розглядаються на занятті.)

слайд 2

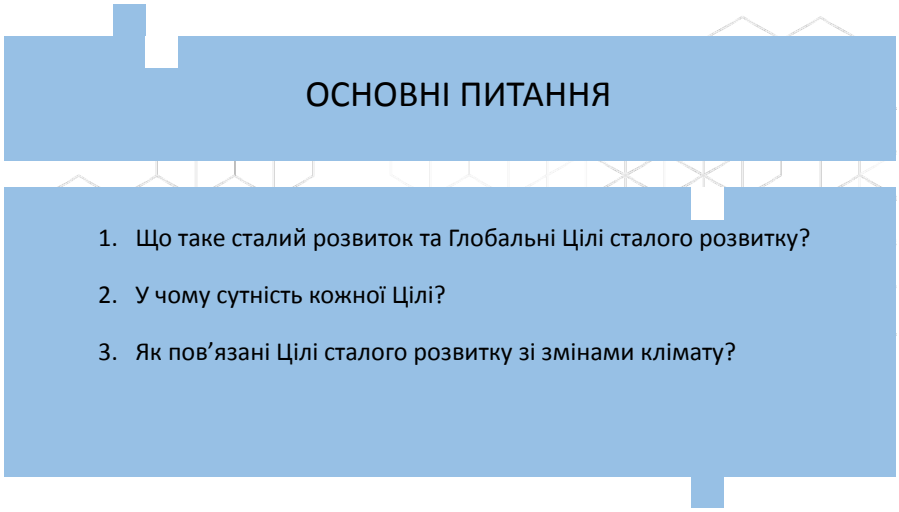

2. Основна частина

Увімкніть **слайд 3** та надайте визначення поняття «Сталий розвиток».

слайд 3

Розгляньте з учнями **слайд 3** і запитайте (розкажіть), які є три сфери сталого розвитку (суспільство, економіка та екологія) і як вони впливають на людей.

Розкажіть, що основою сталого розвитку є економічні та екологічні інтереси суспільства. Порушення рівноваги між ними впливає на погіршення якості нашого життя.

Сталий розвиток передбачає вирівнювання якості життя населення різних країн та його подальше зростання. Бідним країнам треба наздоганяти багатих. Але поліпшення якості життя повинно спиратися на нові досягнення науки. Сучасні умови вимагають від усіх скорочувати споживання ресурсів, переходити на інші види матеріалів та джерел

енергії, впроваджувати прогресивні ресурсонемісткі безвідходні технології, зменшуючи навантаження на довкілля та здоров'я людини.

Оголосіть, що зараз учні будуть дивитись відео, в якому йдеться про таке поняття як «Глобальні Цілі сталого розвитку». У відео будуть й інші нові поняття. Під час перегляду учні мають подумати над запитаннями на **слайді 4**.

слайд 4

Прочитайте ці запитання учням і запросіть до перегляду відео з початку до 4 хв. 44 сек. Перейдіть за посиланням або скануйте QR код для доступу до відео.

Відео «Глобальні цілі сталого розвитку», 5 хв. 58 с.

https://www.youtube.com/watch?v=dKdOh8O8RCg

Після перегляду задайте учням послідовно ці запитання, надаючи слово для відповідей на кожне з них 3-4 учням, для кожного запитання покажіть відповідні **слайди 5, 14, 15, 16 та 17** (до 10 хв).

Запитання до відео та можливі відповіді учнів:

- Перше питання. Які проблеми зараз виникли у людства?

слайд 4

Після першого запитання зверніть увагу учнів на те, що однією з головних проблем є зміна клімату, в наслідок чого людина зіткнулася з нестачею питної води, здорової їжі та свіжого повітря. Зазначте, що зараз продемонструєте офіційні дані Глобального договору ООН про проблеми, які вже сьогодні має людство.

Покажіть **слайди 6-13** та надайте короткий коментар до кожного з них.

слайд 6

Зміна клімату та екстремальні кліматичні зміни

+4 градуси °С

Підвищення температуридо кінця століття, якщо викиди будуть на тому ж рівні

65%

Міст, в яких проживає 10% населення світу, потраплять до зони ризику підвищення рівня моря до 2050 р.

Виробництво енергії, товарів, сільське господарство і транспорт пов'язані з викидами парникових газів і забрудненням атмосфери. Все це теж несе негативні наслідки на клімат.

слайд 7

Гостра нестача питної води

52%

Населення планети будуть відчувати дефіцит чистої води до 2050 р.

>2млрд

Все сьогодні страждають від нестачі чистої води

слайд 8

Виснаження природних ресурсів

13 млн

гектарів лісів вирубуються щороку

Людству загрожує нестача чистої прісної води. Нестачу питної води відчувають понад 40% людей на планеті. За прогнозами, підвищення глобальної температури, що відбувається у результаті кліматичних змін, спричинить збільшення цієї тривожної цифри. Виснаження запасів чистої питної води є однією з основних проблем, які впливають на кожен континент.

слайд 9

Загроза безпеці продуктів харчування і орних земель

40%

с/г земель зазнали серйозної деградації

Втрата лісів, які є життєво необхідними місцями проживання для мільйонів видів організмів і важливим джерелом чистого повітря і води, набуває загрозливих розмірів, скорочується кількість рослин і тварин.

слайд 10

Широкомасштабне забруднення

9 з 10

міських жителів живуть у містах, де якість повітря небезпечна для здоров'я

9 млн

смертей/рік від забруднення довкілля в 2015 р.

До 2050 р.

В океані може бути більше пластику ніж риби

Глобальною проблемою є нерівність людей, коли дехто не має необхідного і голодує, а дехто купається в розкоші. Багато людей не мають доступу до медицини і надійного лікування від хвороб. У деяких країнах школи дуже бідні, а в деяких їх нема зовсім.

слайд 11

Робота не оплачується

>150 млн
Залучено до дитячої праці

Третина
найбідніших людей мають роботу

Багато людей змушені переселятися в інші регіони у пошуках кращої долі. Люди тікають від голоду, безробіття, соціальної незахищеності. Тікають від стихійних лих: посух або, навпаки, затоплень.

слайд 12

Молодь особливо вразлива

Втричі
ймовірніше бути безробітними

600 млн
робочих місць потрібні у наступні 10 років

Підсумуйте все так: проблем багато, але не хвилюйтеся, бо у людства є план спільної діяльності, успіх якого залежить від нас усіх і від допомоги кожної людини окремо. Це Глобальні Цілі сталого розвитку.

слайд 13

Масова міграція

20 людей
за хвилину піддаються переміщенню

- Друге питання. Хто запропонував Глобальні Цілі сталого розвитку?

Цілі сталого розвитку були запропоновані і схвалені Організацією Об'єднаних Нації. Організація Об'єднаних Націй (ООН) – міжнародна організація, заснована у 1945 році на конференції у Сан-Франциско на підставі Хартії Об'єднаних Націй. Декларованою метою діяльності організації є підтримання та зміцнення миру й міжнародної безпеки, розвиток співробітництва між державами світу. Члени-засновники ООН – 51 держава. На сьогодні ООН має 193 держави-члени.

слайд 14

2) Хто запропонував Глобальні Цілі сталого розвитку?

- Третє питання. Про що ці Цілі?

Кожна з Цілей відображує напрям, спрямований на те, щоб подолати сучасні проблеми людства і у сукупності перетворити планету на безпечне і комфортне місце для всіх людей.

слайд 15

3) Про що Глобальні Цілі сталого розвитку?

Потім покажіть **слайд 16**, щоб ще раз нагадати, як виглядають 17 Цілей.

слайд 16

- Четверте питання. До якого року ми маємо їх досягти?

Цілі ухвалені на період від 2015 до 2030 року. Всього 17 Цілей, для досягнення яких необхідно виконати 169 основних завдань усім державам. Тож на всіх вистачить роботи. Досягнувши Цілей, людство зможе жити на планеті щасливіше.

слайд 17

Про Цілі сталого розвитку та їх завдання на сайті Глобального договору ООН:

https://globalcompact.org.ua/tsili-stijkogo-rozvytku/

Покажіть **слайд 18** та зауважте на тому, що можна дізнайтеся більше про Цілі та їх завдання на сайті Глобального договору ООН.

слайд 18

4) До якого року ми маємо досягти Цілі сталого розвитку?

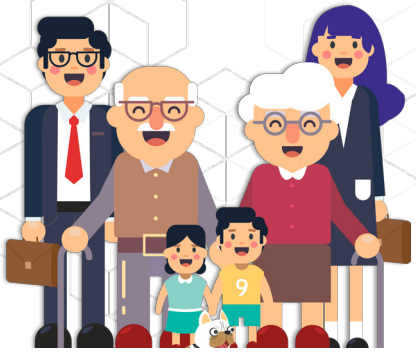

2030 рік

Демонструючи **слайд 19**, зауважте, що протягом занять будуть детально розглянуті 12, 13 і 15 Цілі, які мають безпосереднє відношення до кліматичних змін, і наша спільнота та кожен з нас окремо можуть вплинути на їх реалізацію.

слайд 19

Після цього переходьте до гри-квесту за поданою нижче інструкцією.

Зауважте, що досягти Цілей сталого розвитку можна тільки добре розуміючи, як це зробити.

- Зараз ми спробуємо детальніше розібратись у цих питаннях, взявши участь у квесті.

ГРА-КВЕСТ «17 ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ДЛЯ ВСЬОГО СВІТУ»

Заздалегідь домовтеся з 5 учнями, які будуть помічниками. Поясніть, що кожен/кожна з них отримає умовне ім'я та інструкцію щодо роботи з групами учнів після жеребкування. Запросіть їх зайняти місця за столами у різних куточках класу за назвами «Вітер», «Сонце», «Вода», «Земля», «Повітря». Вони повинні слідкувати, як працюють групи, та оцінювати їх відповідно інструкціям.

Надрукуйте і розріжте маршрутні листи, на яких вказано послідовність проходження зупинок групами. Завдання для груп і для помічників розкладіть на п'ять столів у різних куточках класу в залежності від «імені» вашого помічника, який буде працювати за цим столом.

Таким чином, у кожного помічника на столі будуть:

1. Номери цілей (розклад), відповідно до якого групи будуть підходити до кожного столу.
2. Аркуші з 4 завданнями, які потрібно виконати групам.
3. Інструкції з виконання і критерії оцінювання кожного завдання (це будуть робити помічники самостійно).

Розглянемо це на прикладі помічника «Вітер». Його розклад виглядає так:

Помічник «Вітер»
Має завдання для команд з Цілей СР:

ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОМАНД

ЦІЛЬ 1. ПОДОЛАННЯ БІДНОСТІ

Бідність є однією з найбільших проблем сучасного світу. За даними Організації Об'єднаних Націй, межа бідності визначається як виживання людини на 1,25 долара США або менше на день – це приблизно 34 гривні. У 2014 році майже 1 млрд людей по всьому світу знаходилися за межею бідності. Проблема бідності є однією із сучасних проблем і в України.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОМАНДИ

Із наведеного списку країн оберіть і підкресліть ті, які, на вашу думку, знаходяться за межею бідності.

Список країн: Бурунді, Конго, Ірландія, Сінгапур, Центральна Африканська Республіка, Нідерланди, Чад, Німеччина, Франція, Мадагаскар, Австрія, Норвегія, Нова Зеландія, Гаїті, Зімбабве, Ефіопія, Руанда, Японія, Ізраїль.

ЦІЛЬ 6. ЧИСТА ВОДА ТА НАЛЕЖНІ САНІТАРНІ УМОВИ

Чиста, доступна вода для всіх є невід'ємною частиною світу, у якому ми хочемо жити. Для досягнення цієї мети на планеті є **достатньо прісної води**. Але через погану економіку або неможливість регулярного доступу до води щороку мільйони людей, більшість з яких діти, помирають **через погану санітарну гігієну від хвороб, спричинених бактеріями**. Це також негативно впливає на продовольчу **безпеку та освітні можливості** для бідних сімей по всьому світу. До 2050 року кожен четвертий, ймовірно, буде жити в країні, яка зазнала проблем з водою.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОМАНДИ

Напишіть 7 правил раціонального/відповідального поводження з водою у побуті.

ЦІЛЬ 11. СТАЛИЙ РОЗВИТОК МІСТ ТА ГРОМАД

Більше половини населення світу проживає в міських районах. До 2050 року ця цифра зросте до 6,5 млрд людей, тобто дві третини усього людства.

Сталого розвитку не можна досягти без перетворення наших міст.

Наше майбутнє – це міста з можливостями для всіх, доступ до основних послуг, енергетики, житла, транспорту тощо.

Міста є центрами ідей, торгівлі, культури, науки, втілення інновацій. На шляху розвитку та процвітання громада міст стикається з різними перешкодами. Виклики розвитку міст мають бути подолані без шкоди для довкілля. Сучасні міста повинні бути комфортними для людини будь-якого віку та інтересів, а це означає, що вони мають бути зеленими, з чистим повітрям, не засмічені відходами, з належною інфраструктурою і місцями для спорту і відпочинку, спілкування з природою.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОМАНДИ

Уявіть, що ви депутати місцевої ради. Прочитайте перелік реформ і визначте 5-6, які будуть дійсно корисні для вашого міста.

Перелік реформ

- Створити у місті 10 км велосипедних доріжок.
- Забезпечити своєчасну систему оповіщення громадськості у випадку надзвичайних ситуацій.
- Відкрити більше торгівельних центрів.
- Розбудувати більше парків та скверів.
- Захистити культурну та природну спадщину, включену до списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.
- Створити новий центральний кінотеатр.
- Побудувати місця для людей з обмеженими фізичними можливостями в парку міста.
- Дозволити працювати казино.
- Дозволити відкрити паб поруч зі школою.

ЦІЛЬ 16. МИР, СПРАВЕДЛИВІСТЬ ТА СИЛЬНІ ІНСТИТУТИ

Сталий розвиток неможливий без миру, стабільності, забезпечення **прав людини** і **верховенства права**.

Цілі сталого розвитку спрямовані на значне скорочення всіх форм насильства, а також пошук спільних рішень для подолання конфліктів і покращення безпеки. Доступ до правосуддя має бути рівним для всіх. **Ефективна влада** є метою для суспільства кожної з держав.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОМАНДИ

Діти, як і всі люди, мають свої права. Вони повинні знати їх. Є офіційний документ – Конвенція ООН про права дитини. Ви маєте визначити і записати не менше 5 прав дитини.

ЙОГО ІНСТРУКЦІЇ ДЛЯ ОЦІНКИ РОБОТИ КОМАНД ВИГЛЯДАЮТЬ ТАК:

ЦІЛЬ 1. КЛЮЧ ДЛЯ ПОМІЧНИКА:

У списку країн ті, що знаходяться за межею бідності, виділено жирним шрифтом.

Бурунді, Конго, Ірландія, Сінгапур, **Центральна Африканська Республіка**, Нідерланди, **Чад**, Німеччина, Франція, **Мадагаскар**, Австрія, Норвегія, Нова Зеландія, **Гаїті, Зімбабве, Ефіопія, Руанда**, Японія, Ізраїль.

Командою правильно підкреслено всі країни – 3 бали.

Командою правильно підкреслено 4 країни – 2 бали.

Командою правильно підкреслено 2 країни – 1 бал.

ЦІЛЬ 6. КЛЮЧ ДЛЯ ПОМІЧНИКА:

Команда має скласти 7 правил раціонального/відповідального поводження з водою у побуті.

Командою правильно визначено 7 правил – 3 бали.

Командою правильно визначено 4 правила – 2 бали.

Командою правильно визначено 3 або 2 правила – 1 бал.

Орієнтовний зразок правил

- Коли миєш руки і вимиваєшся, використовуй воду тільки для того, щоб намочити руки, обличчя та мило, а потім закручуй кран. Знову відкривай воду, щоб сполоснутися.
- Коли чистиш зуби, використовуй трішки води, щоб намочити щітку й набрати трохи води у склянку для полоскання зубів, і закручуй кран. Потім швидко відкрий воду, щоб прополоскати щітку та стакан.
- Коли миєш посуд, спочатку очисти його, потім набери гарячої води в раковину або в миску, помий посуд. Швидко сполосни помитий посуд під проточною водою й залиш сушитися.
- Намагайся економно користуватися водою в душі, швидко приймаючи душ або закриваючи воду, коли намилюєшся.
- Намагайся використовувати екологічно сертифіковані засоби для особистої гігієни, прибирання чи прання. Такі не містять небезпечних хімічних речовин і більш безпечні для твого здоров'я і довкілля.
- Використовуй шампунь, гель для душу, мило у необхідній кількості, яка забезпечує тобі відчуття чистоти та здоров'я.
- Вивчай на упаковці маркування засобів для прибирання чи прання. Дотримуйся правил безпеки та дозування. Не використовуй зайвого.
- Не зливай мильну воду після миття чи прання на землю або у річку чи озеро.

ЙОГО ІНСТРУКЦІЇ ДЛЯ ОЦІНКИ РОБОТИ КОМАНД ВИГЛЯДАЮТЬ ТАК.

ЦІЛЬ 11. КЛЮЧ ДЛЯ ПОМІЧНИКА:

Команда має уявити, що вони депутати місцевої ради і визначити 5-6 реформ, які будуть дійсно корисні для міста.

Корисними для міста можна вважати реформи за номерами 1, 2, 4, 5, 6, 7.

Командою правильно визначено 5 реформ – 3 бали.

Командою правильно визначено 4 реформи – 2 бали.

Командою правильно визначено 2 реформи – 1 бал.

ЙОГО ІНСТРУКЦІЇ ДЛЯ ОЦІНКИ РОБОТИ КОМАНД ВИГЛЯДАЮТЬ ТАК.

ЦІЛЬ 11. КЛЮЧ ДЛЯ ПОМІЧНИКА:

Команда має записати до 5 прав дитини з Конвенції ООН про права дитини.

Це мають бути права, які відповідають цьому переліку:

- право на життя, виживання і вільний розвиток;
- право на ім'я та на набуття громадянства;
- право знати своїх батьків та користуватися батьківською турботою;
- право не розлучатися з батьками наперекір їх бажанням;
- право на возз'єднання з сім'єю, яка знаходиться в іншій державі;
- право залишати країну та повертатися у свою країну;
- право на захист у випадку незаконного перетину та повернення з-за кордону;
- право вільно виражати свої думки з усіх питань;
- право на волю думки, совісті, релігії;
- право на свободу асоціацій та мирних зборів;
- право на повну інформацію, яка сприяє благополуччю дитини;
- право користуватися благами соціального забезпечення;
- право користуватися послугами системи охорони здоров'я;

Командою правильно визначено 5 прав – 3 бали.

Командою правильно визначено 4 права – 2 бали.

Командою правильно визначено 3 права – 1 бал.

На перерві розгляньте з помічниками їхні завдання та інструкції і поясніть, як вони будуть діяти у відповідній частині уроку:

- За вашим сигналом вони займають місця за столами і чекають команди.
- Команди підходять до них у порядку, визначеному в розкладі.
- Кожна команда має 4 хвилини на виконання завдання.
- Наприкінці протягом 1 хв. помічник має оцінити роботу групи за інструкцією та вписати бали у маршрутний лист команди.

На початку квесту покажіть **слайд 20** і поясніть порядок гри.

слайд 20

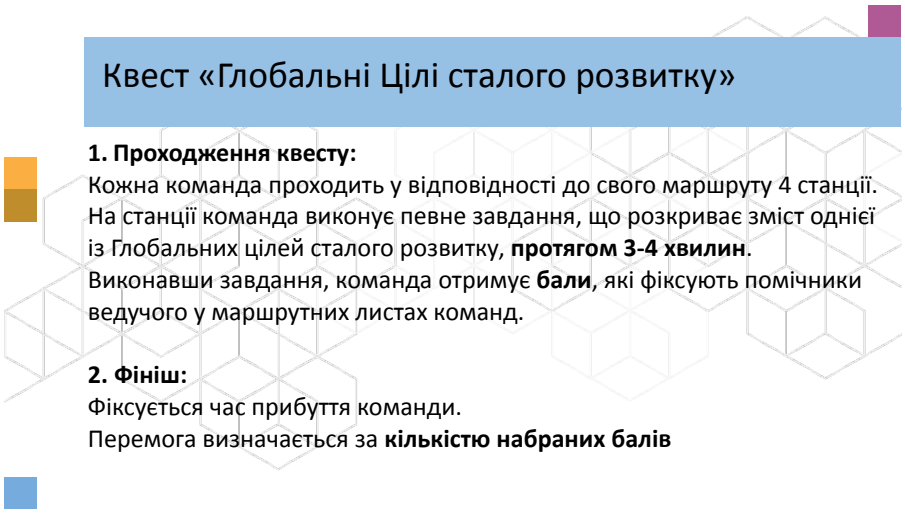

Об'єднайте учнів класу у 5 команд (по 4-5 учнів), і хай швидко оберуть собі назви та лідерів, які будуть керувати їхньою роботою під час квесту.

Лідери мають жеребкуванням обрати собі маршрут групи від 1 до 5 та отримати маршрутний лист.

Маршрутній лист, який отримує група (вони мають бути заздалегідь роздруковані і підготовлені), виглядає так.

МАРШРУТНИЙ ЛИСТ КОМАНДИ № 1

Назва команди _____

ЗУПИНКА	ЦІЛЬ СР	ОТРИМАНІ БАЛИ
1	ЦІЛЬ 1 – Подолання бідності	
2	ЦІЛЬ 7 – Доступна та чиста енергія	
3	ЦІЛЬ 13 – Пом'якшення наслідків зміни клімату	
4	ЦІЛЬ 14 – Збереження морських ресурсів	

Вся організаційна робота має зайняти у вас не більше 5 хв.

Далі запросіть учнів групами пересуватись по класу відповідно до зупинок у маршрутних листах. На кожній зупинці вони мають отримати від помічника завдання, виконати його не довше ніж за 1-2 хв. Кожна група повинна виконати по 4 завдання, витративши на все це не більше 5 хв.

Після закінчення зберіть у груп маршрутні листи з оцінками, поверніть учнів на місця і оголосіть групи, які перемогли, привітайте та нагородіть їх (5 хв.).

3. Підсумкова частина

Покажіть учням **слайд 21** із Глобальними Цілями і запропонуйте назвати кожну з них своїми словами.

слайд 21

Глобальні Цілі сталого розвитку
офіційно вступили в силу 1 січня 2016 року

Запитайте учнів (запитання подані на **слайді 22**).

слайд 22

Як ви думаєте:

1. Навіщо Організація Об'єднаних Націй прийняла Глобальні Цілі сталого розвитку як вимогу до всіх країн-членів?
2. У чому нагальна потреба у досягненні Цілей?
3. Чи пов'язане прийняття Цілей зі змінами клімату, які ми спостерігаємо, зокрема в Україні? Як саме?
4. Досягнення яких Цілей може позитивно вплинути на клімат?

ГЛОБАЛЬНІ ЦІЛІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

- Навіщо ООН прийняла ГЦСР як вимогу до всіх країн-членів?

(Щоб спрямувати людство на шлях сталого розвитку та пом'якшити наслідки зміни клімату.)

- У чому нагальна потреба в їхньому виконанні?

(Якщо вони не будуть виконані, на людство чекають серйозні небезпеки і лиха).

- Чи пов'язане прийняття ГЦСР зі змінами клімату, які ми спостерігаємо, зокрема в Україні? Як саме?

(Останніми роками в Україні значно теплішає, міліють річки, змінюється тваринний і рослинний світ тощо, що небезпечно для людей).

- Досягнення яких цілей може позитивно вплинути на клімат?

(Кожна з Цілей важлива для цього по-своєму).

Не коментуйте відповіді учнів, навіть якщо вони здаються вам невірними. Свою думку ви можете висловити лише насамкінець і обережно.

Як підсумок, покажіть учням (за наявності часу) відео «We The People», в якому всесвітньо відомі актори, вчені та діячі говорять про важливість глобальних Цілей сталого розвитку. Відео англійською мовою, під час демонстрації увімкніть субтитри українською мовою. Обговоріть, до чого нас закликає це відео.

Перейдіть за посиланням або відскануйте QR код для доступу до відео.

Відео «We The People», 2 хв. 58 с.

https://www.youtube.com/watch?v=RpqVmvMCmp0

На завершення запитайте учнів:

- *Що було важливим на занятті?*
- *Що було цікавим?*
- *Як вони можуть використати отримані знання і уміння в житті?*

Завершіть заняття зверненням до учнів про те, що тепер і вони є учасниками Глобального договору ООН в Україні. Давайте разом змінювати світ на краще!